

gik helt bort fra Forslagene. Det viste sig imidlertid, at Redernes Tilskud til Statskassen i Godtgørelse for en Periode af 13 Maaneder kun beløb sig til ca. 16 Mill. Kr. Der ligger altsaa her et Beløb paa 54 Mill. Kr., for hvilket Rederne staa i Gæld til Statskassen, et Beløb, som der maa kunne disponeres over, naar der er Tale om at udvide den offentlige Pension, som bør tilsikres de efterladte efter omkomne Sømænd.

Der har for øvrigt ikke fra Redernes Side været vist særligt Storsind under hele den Periode, under hvilken der fra Sømændenes og Søfyrbødernes Organisationer har været Forhandlinger med Rederne om en Forhøjelse af den Løn, de havde, og den Forsikringssum, der skulde tilkendes de efterladte. Forhandlingsvejen her har altid været lang og trang, og gentagne Gange har man fra de nævnte Organisationers Side henvendt sig til min Partifælle, Minister Stauning, og anmodet om hans Bistand for at naa et Resultat. Saa vanskeligt har det været at sikre Sømændene en lille Smule af den Guldflod, som er strømmet til Rederne og Aktionærerne i den forløbne Periode. Jeg finder derfor, det vilde være ganske rimeligt, om man fra Finansudvalgets, i det hele taget fra Statsmagtens, Side indledede Forhandling med Rederne om, at de skulde tage deres Part af de Udgifter, som nu nødvendigvis maa udredes for at sikre de omkomne Sømænds efterladte.

Men naar det skal drøftes, hvorledes Staten bedst kan vise sin Anerkendelse overfor Sømandsstanden, saa drejer det sig ikke om noget Pengespørgsmaal — Pengespørgsmaalet vil meget let kunne løses gennem Forhandlinger i Finansudvalget med den højtærede Minister —, men først og fremmest gælder det om at give Søfolkene menneskeværdige Kaar at arbejde og leve under, naar de er ude i deres Virksomhed; det har de langt fra i Øjeblikket. Det Lukaf, hvor Sømændene bor, ligger i Regelen i Forstavnen af Skibet, det Sted, som er mest uroligt, hvor der ingen Sinde kan siges at herske rolige Forhold for dem, som skal bo der. For Fyrbødernes Vedkommende er det ret ofte saaledes, at de, naar de skal fra Fyrpladsen hen til deres Lukaf, maa gaa et langt Stykke over Dækket; men dertil er de ikke paaklædte, idet de i Fyrrummet arbejder kun let paaklædte, og naar Søen staa ind over Skibet, maa de vade i Vand for at komme til deres Lukaf. Til Tider

kan Forholdene være saa vanskelige, at de foretrækker at lægge sig til Ro i Kulbunkerne i Stedet for at vove den farefulde Fart hen over Dækket.

Naar der Tale om Sømændenes Forhold i det hele taget, hører man ofte, at det er et frit og rask Liv, de fører. I Sømændenes Fagblad „Den ny Tid“ saa jeg en Skildring af, hvorledes Forholdene i al Almindelighed er, givet af en Mand, der selv sejler og kender disse Forhold udmærket godt. Han skildrer, at Lukafet ofte er et usselt Hul, hvor 7, 8 eller flere Mand er stuvede sammen; Olie, Tjære, Tovværk skal slæbes derigennem for at stuves ned i det Rum, som er bestemt dertil; Sømændenes Køjer er undertiden lække, saa at Vandet staa ind, og i de allerfleste Tilfælde er de fulde af Væggetøj. Saaledes er de Forhold, der i Almindelighed bydes vore Søfolk i de Skibe, som ikke er af allernyeste Dato. Naar der er Tale om Anerkendelse for Sømandsstanden, mener jeg derfor, at et af de væsentligste Krav, der kan stilles, er bedre Opholdsrum for Søens Arbejdere, naar de er ude i deres farefulde Gerning.

Et andet Spørgsmaal af stor Betydning er Madens Tilberedelse om Bord og den Maade, hvorpaa den serveres. Ingen andre Mennesker her i Landet faar deres Mad tilberedt saa daarligt og serveret paa saa ussel en Maade som netop Sømandsstanden. Der kunde tiltrænges adskillige Reforme med Hensyn til hele dette Forhold, i det hele taget er Betspisingforholdene om Bord nok værd at optage til nøje Prøvelse for det offentlige, thi Forholdene er af saare primitiv Natur, ret ofte saaledes, at Sømændene slet ikke kan være tjente dermed; de udsættes tidt for Sult, hvis de ikke vil spise fordærvet Mad, og deres Retsforhold under saadanne Vilkaar er saare smaa.

Der kan endvidere peges paa, at Forholdene i mange Skibe endnu er saaledes, at Officererne siger „du“ til gamle Matroser og kalder dem ved Fornavn — og saa Arbejdsvilkaar, som ingen Arbejdere her i Landet længere er underkastede. Den Maade, hvorpaa man fra de overordnede Side gaar frem overfor Søfolkene, har ofte været stærkt kritiseret. Jeg skal nævne et ganske enkelt Tilfælde. Det, der den Gang kom frem, gjorde et meget stærkt Indtryk i Sømandskredse. Det drejede sig om en lille Skibsdreng, der var forhyret med en af de store Dampere, som gik paa Ostindien. Han faldt ned fra Masten og blev dræbt i Faldet. Da han